

Sensorveiledning ordinær eksamen i emnet HSSOS11 302 høsten 2018

Besvarelsene vurderes med karakter fra A–F, hvor F er stryk.

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Oppgave 1

-Oppgaven er formulert slik at studentene skal kunne benytte seg av research/ideer fra arbeidet med kronikken

- Oppgaven er formulert for å oppmuntre studentene til en refleksjon over MR i lys av at de nå nærmer seg slutten på studiene.

-Vi har lest definisjonen til IFSW sammen, spesielt de delene som omhandler MR.

- Spørsmålet om begrepet 'de tre generasjonene' kan være noe utfordrende fordi vi ikke har gått dypt inn i det, men vi har sett på kommentarene til definisjonen og der er dette forklart i ganske god detalj - mer enn nok for en redegjørelse; videre har studentene drøftet Verdenserklæringen og erklæringens 30 artikler sammen i gruppearbeid og skal således være i stand til både å finne frem og gjengi noen eksempler på relevante rettigheter og å fremheve at MR er universelle og henger sammen uansett hvilken type rettighet vi snakker om (altså at sosialt arbeid omfatter alle MR).

Studentene har hatt flere forelesninger, seminar og jobbet i grupper med disse temaene, og de har også pensum på dette.

Oppgave 2a (Gruppe)

Læringsutbytte og innhold fra emnebeskrivelsen:

De fleste LUBene kan være aktuelle, avhengig av hva studenten har som målsetning for gruppa, valg av målgruppe, samarbeidspartnere, hvorvidt de velger å organisere arbeidet som et prosjekt, etc.

Alle temaene er gjennomgått i forelesninger og i seminar, studentene har både hatt forelesning, jobbet i grupper, og skrevet refleksjonsnotat om gruppe som metode i sosialt arbeid.

Læringsutbytte (LU):

Kunnskap

- 1. Kan drøfte hva som kjennetegner faget sosialt arbeid
- 2. Kan oppdatere kunnskap om og forklare betydningen av sosial inkludering
- 3. Forstår folkevandring og innvandringspolitikk i et globalt perspektiv
- 4. Har kunnskap om samfunnsarbeid som metode i sosialt arbeid

Ferdigheter

- 5. Kan anvende sosialt gruppearbeid som metode ved å lede og koordinere gruppe hvor deltakere har felles livssituasjon/problematikk
- 6. Kan anvende kunnskap om innovasjonsprosesser og sosialt entreprenørskap
- 7. Kan utføre prosjektarbeid
- 8. Reflekterer over og beskriver egen utvikling av profesjonell kompetanse

Generell kompetanse

- 9. Kjenner til menneskerettigheter og yrkesetikk med spesiell vekt på ytringsfrihet og varslingsansvar
- 10. Kan formidle fagstoff muntlig og skriftlig

Innhold

1. Sentrale områder, utfordringer, utvikling, dilemmaer. Internasjonal definisjon av sosialt arbeid
2. Levekår, sosial inkludering
3. Migrasjon, rasisme, asylsaker, flukt, lover og konvensjoner knyttet til diskriminering og menneskerettigheter
4. Samfunnsarbeid som tilnærming i sosialt arbeid
5. Kunnskap om sosialt gruppearbeid som metode. Trene i grupper med medstudenter
6. Sosial innovasjon og entreprenørskap som utgangspunkt for prosjektarbeidet

7. Kunnskap om prosjektarbeid som metode. Hele studentkullet planlegger, organiserer, leder og presenterer prosjektet.
8. Refleksjon i ferdighetsgrupper med medstudenter.
9. Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Yrkesetisk grunnlagsdokument. Statement of Ethical Principles (IFSW)
10. Muntlig individuelle presentasjoner i temaseminar og gruppevis ved prosjektpresentasjon til studenter i 1. studieår. Skriftlig gjennom arbeidskrav.

Relevant pensumlitteratur:

Askeland, G. A. (2015). Internasjonalt sosialt arbeid i globaliseringens tid. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg, & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid: En grunnbok* (s. 284-298). Oslo: Universitetsforl. (14 s.)

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). Kulturforskjeller i praksis. Kap 16: Mennesket og myndighetene (s 247-260)

Grønningsæter, A. (2007): Rett eller galt – eller noe midt imellom? Et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). (22s)

Kap 10: Lojalitet (s 88-100)

Kap 11: Varslingsansvar (s 100-110)

Hutchinson, G S (2010). Samfunnsarbeid – mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. (3. utg). Hele boka.

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (4. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7.(62 s)

Kap 8.1: Velferdsrett, menneskerettigheter og diskrimineringsvern (s 325-327)

Kap 8.2.: Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning (s 327-329)

Kap 8.3.: Menneskerettighetenes stilling i norsk rett (s 329-332)

Kap 8.4.: Sentrale menneskerettighetskonvensjoner (s 332- 342)

Kap 9: Utlendingsrett og integrering (s 373-417)

IFSW (2014) Global Definition of Social Work

<http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>

IFSW (2016). The Role of Social Work in Social Protection Systems: The Universal Right to Social Protection

<http://ifsw.org/policies/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2017). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (5. utg). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN E/AN: 9788205497443

Kap 8. Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning

Kap 9: Utlendingsrett og integrering

Kjørstad, M. (2005). Between professional ethics and bureaucratic rationality: The challenging position of social workers who are faced with a workfare policy. *European Journal of Social Work*, 8 (4), 381-398. doi: 10.1080/13691450500314459 (17 s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691450500314459?needAccess=true>

Lister, R. (1998). Citizenship on the margins: Citizenship, social work and social action. *European Journal of Social Work*, 1 (1), 5-18. doi: 10.1080/13691459808414719 (13 s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691459808414719?needAccess=true>

Stamsø, M. A. (red) 2009: Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre, Oslo; Gyldendal Akademiske (165s)

Kap. 10: Familien og det sivile samfunn – sentrale velferdsarenaer s. 272 – 295

Kap. 11: Forebygging – vakker tanke eller fornuftig handling s. 299 - 322

Kap. 12: Internasjonale perspektiver på sosialpolitikk s. 283 – 302

Ulfrstad, Lars-Marius (red.) (2011). Velferd og bolig, om boligsosialt (sam-)arbeid, (Hele boka)

Heap, Ken (2005): Gruppemetode for sosial- og helsearbeidere Spesielt viktig!

Hvordan kommer vi fra visjoner til handling? Og bedre skal det bli! Praksisfeltets anbefalinger for å oppnå god kvalitet på tjenestene i sosial- og helsetjenesten (2007) (24 s.) Oslo: Sosial- og helsedirektoratet 978-82-8081-096-0 (IS-1162)

Kap 1 – 4 (s 8-32) URL:

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/hvordan-kommer-vi-fra-visjoner-til-handling-og-bedre-skal-det-bli-/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

Karaktervurdering:

For å oppnå karakteren A:

Denne kandidaten besvarer alle punktene i oppgaveteksten på en særdeles god måte. Valg av arbeidsplass, som danner utgangspunkt for oppstart av gruppa, er relevant for sosionomer, og det er en logikk mellom valg av arbeidsplass og de øvrige punktene i besvarelsen.

Kandidaten redegjør særdeles godt for:

- hvorfor dere vil starte opp nettopp *dette* gruppetilbudet
- hvilke(n) brukere/brukergruppe retter tilbudet seg mot
- hvordan dere vil utforme gruppetilbudet

- hvordan dere vil gjennomføre gruppetilbudet, fra oppstart til avslutning. Her bør det vises til Ken Heap, og alle 7 faser - og det er hele veien relatert til dette konkrete brukertilbudet. En D, E kandidat vil her typisk bli for generell.

Det vises til både forskning, erfaringsbasert kunnskap og brukererfaringer i utformingen av gruppetilbudet. Denne kunnskapen har klar relevans for de fire kulepunktene i del 1 av oppgaven.

Kandidaten viser til pensumlitteratur, statistikk og sentrale styringssignaler etc. som er relevant for den valgte brukergruppa og utformingen av gruppetilbudet.

Det blir på en meget god måte gjort rede for hvordan brukermedvirkning ivaretas.

Kandidaten viser meget stor grad av selvstendighet i drøftingen av faglige og etiske utfordringer knyttet til etableringen, utformingen og gjennomføringen av gruppetilbudet. Besvarelsen viser utmerket kunnskap, stor grad av refleksjonsevne og forståelse. Besvarelsen utmerker seg!

For å oppnå karakteren C:

Opgaven besvarer på en grei måte alle punktene i oppgaveteksten. Valg av arbeidsplass, som danner utgangspunkt for oppstart av gruppa, er relevant for sosionomer, og det er en logikk mellom valg av arbeidsplass og de øvrige punktene i besvarelsen.

Kandidaten redegjør på en god måte for:

- hvorfor hen vil starte opp nettopp *dette* gruppetilbudet
- hvilke(n) brukere/brukergruppe retter tilbudet seg mot
- hvordan hen vil utforme gruppetilbudet
- hvordan hen vil gjennomføre gruppetilbudet, fra oppstart til avslutning. Her bør det vises til Ken Heap, og hans faser i arbeidet med grupper. Besvarelsen er hele veien relatert til dette konkrete brukertilbudet. En D, E kandidat vil her typisk bli for generell.

Kandidaten evner å benytte seg av relevant og oppdatert teori, forskning, statistikk og data, for å begrunne målet med gruppa, valg av målgruppe, gjennomføring av tiltak, involverte parter etc.

Det blir på en god måte gjort rede for hvordan brukermedvirkning ivaretas.

Kandidaten viser selvstendighet i drøftingen av faglige og etiske utfordringer knyttet til etableringen, utformingen og gjennomføringen av gruppetilbudet. Besvarelsen er tilfredsstillende på de viktigste områdene.

For å oppnå karakteren E:

Kandidaten har besvart spørsmålene i oppgaveteksten med et minimum av faglig kunnskap for at karakteren E skal kunne gis. Kandidaten benytter i begrenset grad relevant og oppdatert teori, forskning, statistikk, erfaringsbasertkunnskap etc. Dette kan være mangelfullt og upresist. Besvarelsen tilfredsstillende minimumskravene til kunnskap, men viser liten vurderingsevne og selvstendighet.

Oppgave 2b (Boligprosjekt)

Læringsutbytte og innhold fra emnebeskrivelsen:

De fleste LUBene kan være aktuelle, avhengig av hva man har som målsetning for boligprosjektet, valg av målgruppe, samarbeidspartnere, bolig som en rettighet etc.

Alle temaene er gjennomgått i forelesninger og i seminar, studentene har hatt flere forelesninger om boligsosialt arbeid.

I Canvas finnes også lenke til film som omhandler boligsosialt arbeid, [Housing First](#) i Trondheim og til [Tidsskrift for Boligforskning](#). Dette er ikke pensum, men kun gitt som et supplement.

Kunnskap

- 1. Kan drøfte hva som kjennetegner faget sosialt arbeid
- 2. Kan oppdatere kunnskap om og forklare betydningen av sosial inkludering
- 3. Forstår folkevandring og innvandringspolitikk i et globalt perspektiv
- 4. Har kunnskap om samfunnsarbeid som metode i sosialt arbeid

Ferdigheter

- 5. Kan anvende sosialt gruppearbeid som metode ved å lede og koordinere gruppe hvor deltakere har felles livssituasjon/problematikk
- 6. Kan anvende kunnskap om innovasjonsprosesser og sosialt entreprenørskap
- 7. Kan utføre prosjektarbeid
- 8. Reflekterer over og beskriver egen utvikling av profesjonell kompetanse

Generell kompetanse

- 9. Kjenner til menneskerettigheter og yrkesetikk med spesiell vekt på ytringsfrihet og varslingsansvar
- 10. Kan formidle fagstoff muntlig og skriftlig

Innhold

11. Sentrale områder, utfordringer, utvikling, dilemmaer. Internasjonal definisjon av sosialt arbeid
12. Levekår, sosial inkludering
13. Migrasjon, rasisme, asylsaker, flukt, lover og konvensjoner knyttet til diskriminering og menneskerettigheter
14. Samfunnsarbeid som tilnærming i sosialt arbeid
15. Kunnskap om sosialt gruppearbeid som metode. Trene i grupper med medstudenter
16. Sosial innovasjon og entreprenørskap som utgangspunkt for prosjektarbeidet
17. Kunnskap om prosjektarbeid som metode. Hele studentkullet planlegger, organiserer, leder og presenterer prosjektet.
18. Refleksjon i ferdighetsgrupper med medstudenter.
19. Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Yrkesetisk grunnlagsdokument. Statement of Ethical Principles (IFSW)
20. Muntlig individuelle presentasjoner i temaseminar og gruppevis ved prosjektpresentasjon til studenter i 1. studieår. Skriftlig gjennom arbeidskrav.

Relevant pensumlitteratur:

Askeland, G. A. (2015). Internasjonalt sosialt arbeid i globaliseringens tid. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg, & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid: En grunnbok* (s. 284-298). Oslo: Universitetsforl. (14 s.)

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). Kulturforskjeller i praksis. Kap 16: Mennesket og myndighetene (s 247-260)

Grønningsæter, A. (2007): Rett eller galt – eller noe midt imellom? Et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). (22s)

Kap 10: Lojalitet (s 88-100)

Kap 11: Varslingsansvar (s 100-110)

Hutchinson, G S (2010). Samfunnsarbeid – mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. (3. utg). Hele boka.

IFSW (2014) Global Definition of Social Work

<http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>

IFSW (2016). The Role of Social Work in Social Protection Systems: The Universal Right to Social Protection

<http://ifsw.org/policies/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>

344.03 Kj

Kjønstad, A. & A. Syse (2017). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (5. utg). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN E/AN: 9788205497443

Kap 8. Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning

Kap 9: Utlendingsrett og integrering

Kjørstad, M. (2005). Between professional ethics and bureaucratic rationality: The challenging position of social workers who are faced with a workfare policy. *European Journal of Social Work*, 8 (4), 381-398. doi: 10.1080/13691450500314459 (17

s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691450500314459?needAccess=true>

Lister, R. (1998). Citizenship on the margins: Citizenship, social work and social action. *European Journal of Social Work*, 1 (1), 5-18. doi: 10.1080/13691459808414719 (13

s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691459808414719?needAccess=true>

Kjønstad, A. & A. Syse (2012). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (4. utg). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34911-7.(62 s)

Kap 8.1: Velferdsrett, menneskerettigheter og diskrimineringsvern (s 325-327)

Kap 8.2.: Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning (s 327-329)

Kap 8.3.: Menneskerettighetenes stilling i norsk rett (s 329-332)

Kap 8.4.: Sentrale menneskerettighetskonvensjoner (s 332- 342)

Kap 9: Utlendingsrett og integrering (s 373-417)

Scharning, H.S. og Aakre, J. (2016). Prosjekthåndboka 3.0. Verktøykasse for kreative team, 440 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-150-2755-5. (Hele boka) **Særlig relevant!**

Stamsø, M. A. (red) 2009: Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre, Oslo; Gyldendal Akademiske (165s)

Kap. 10: Familien og det sivile samfunn – sentrale velferdsarenaer s. 272 – 295

Kap. 11: Forebygging – vakker tanke eller fornuftig handling s. 299 - 322

Kap. 12: Internasjonale perspektiver på sosialpolitikk s. 283 – 302

Ulfrstad, Lars-Marius (red.) (2011). Velferd og bolig, om boligsosialt (sam-)arbeid, (Hele boka) **Særlig relevant!**

Heap, Ken (2005): Gruppemetode for sosial- og helsearbeidere Grimen, A.L., Henriksbø, K.,

Nordgreen, L. og Økland, M.A. (2017). Bergen bygger sosial kapital. *Fontene*, (3), 48-53.

Hentet fra [http://fontene.no/fagartikler/bergen-bygger-sosial-kapital-](http://fontene.no/fagartikler/bergen-bygger-sosial-kapital-6.47.447536.e3df5fbb36)

[6.47.447536.e3df5fbb36](http://fontene.no/fagartikler/bergen-bygger-sosial-kapital-6.47.447536.e3df5fbb36) **Særlig relevant!**

Hvordan kommer vi fra visjoner til handling? Og bedre skal det bli! Praksisfeltets anbefalinger for å oppnå god kvalitet på tjenestene i sosial- og helsetjenesten (2007) (24 s.)

Oslo: Sosial- og helsedirektoratet 978-82-8081-096-0 (IS-1162)

Kap 1 – 4 (s 8-32) URL:

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/hvordan-kommer-vi-fra-visjoner-til-handling-og-bedre-skal-det-bli-/Sider/default.aspx> (Lesedato: 11.06.2012)

Karaktervurdering:**For å oppnå karakteren A:**

Disse kandidatene besvarer alle punktene i oppgaveteksten på en særdeles god måte. Det er en logikk mellom valg av arbeidsplass og de øvrige punktene i besvarelsen.

Kandidatene redegjør meget godt for:

- hvorfor hen vil starte opp nettopp *dette* boligprosjektet
- hvilke brukere/brukergruppe retter tilbudet seg mot
- hvordan hen vil utforme boligprosjektet
- hvem som vil være sentrale samarbeidspartnere i prosjektet
- hvordan hen vil gjennomføre boligprosjektet, i alle faser - fra oppstart til avslutning
Hvordan prosjektet er tenkt evaluert bør nevnes, og det er hele veien relatert til dette konkrete brukertilbudet. En D, E kandidat vil her typisk bli for generell.

Det vises til både forskning, erfaringsbasertkunnskap og brukererfaringer i utformingen av boligprosjektet. Denne kunnskapen har klar relevans for de fem kulepunktene i del 1 av oppgaven.

Kandidatene viser til pensumlitteratur, statistikk, lovverk og sentrale styringssignaler etc. som er relevant for den valgte brukergruppa og utformingen av boligprosjektet.

Det blir på en meget god måte gjort rede for hvordan brukermedvirkning ivaretas.

Kandidatene viser store grad av selvstendighet i drøftingen av faglige og etiske utfordringer knyttet til etableringen, utformingen og gjennomføringen av boligprosjektet.

Besvarelsen viser utmerket kunnskap, stor grad av refleksjonsevne og forståelse.

Besvarelsen utmerker seg!

For å oppnå karakteren C:

Kandidatene besvarer på en grei måte alle punktene i oppgaveteksten. Det er en logikk mellom valg av arbeidsplass og de øvrige punktene i besvarelsen.

Kandidatene redegjør på en god måte for:

- hvorfor hen vil starte opp nettopp *dette* boligprosjektet
- hvilke(n) brukere/brukergruppe retter tilbudet seg mot
- hvordan hen vil utforme boligprosjektet
- hvem som vil være sentrale samarbeidspartnere i prosjektet
- hvordan hen vil gjennomføre boligprosjektet, i alle faser - fra oppstart til avslutning og det er hele veien relatert til dette konkrete prosjektet. En D, E kandidat vil her typisk bli for generell.

Kandidatene evner å benytte seg av pensumlitteratur, relevant og oppdatert teori, forskning, statistikk, lovverk, sentrale styringsdokumenter, erfaringsbasertkunnskap, brukererfaringer,

for å begrunne målet med boligprosjektet, valg av målgruppe, gjennomføring av tiltak, involverte parter etc.

Det blir på en god måte gjort rede for hvordan brukermedvirkning ivaretas.

Kandidatene viser selvstendighet i drøftingen av faglige og etiske utfordringer knyttet til etableringen, utformingen og gjennomføringen av boligprosjektet. Besvarelsen er tilfredsstillende på de viktigste områdene.

For å oppnå karakteren E:

Kandidatene har besvart spørsmålene i oppgaveteksten med et minimum av faglig kunnskap for at karakteren E skal kunne gis. Kandidatene benytter i begrenset grad relevant og oppdatert teori, forskning, statistikk, erfaringsbasert kunnskap, brukererfaringer, lovverk etc. Dette kan være mangelfullt og upresist. Besvarelsen tilfredsstiller minimumskravene til kunnskap, men viser liten vurderingsevne og selvstendighet.